

Svědectví: 15. Byl jsem v napadeném evakuačním konvoji z Irpinu

„Na vlastní oči jsem viděl, jak byli moji blízcí zastřeleni... Během 30 sekund jsem ztratil přítele, bratrance, všechny své věci, doklady, auto... jediné, co jsem si zachránil, byl můj život.“

Svědectví

Byl jsem v napadeném evakuačním konvoji z Irpinu

Pozůstatky vedoucího vozu v konvoji evakuačních vozidel, na které střílely ruské síly v městské vesnici Stojanka-2 u Kyjeva.

Řidič a spolujezdec byli zabití.

Žena a dítě cestujícího, kteří seděli vzadu, přežili a utekli do hlavního města.

(The Kyiv Independent)

STOJANKA-2, Kyjevská oblast - Ve vesnici Stojanka-2 u Kyjeva lemuje půl tuctu aut silnici, jsou poseté dírami, jejich karoserie jsou rozdrčené kulkami a výbuchem.

Jejich okna s ručně psanými ukrajinskými nápisy „Děti“ jsou rozstřílená nebo rozbitá. Zdá se, že kufry uvnitř vozidel byly prohledány. Těla zabitých byla vytažena dobrovolníky nebo odstraněna ruskými vojáky nebo místními obyvateli.

To je to, co zbylo ze čtvrtiny 20vozového civilního evakuačního konvoje, který se ráno 6. března pokusil uniknout z předměstí města Irpin. Když konvoj vjel do obce Stojanky-2, ruské síly na něj zahájily palbu, pravděpodobně z nedaleké budovy. V prvních pěti autech zabili nejméně čtyři lidi a několik dalších zranili. Zbytek stihl couvnout, otočit se a uprchnout zpět.

Oleksandr Syrcov byl v tomto konvoji a viděl to přímo před sebou.

„Na vlastní oči jsem viděl, jak byli moji blízcí zastřeleni... jako potrava pro děla,“ řekl The Kyiv Independent po telefonu z Kyjeva. „Během 30 sekund jsem ztratil přítele, bratrance, všechny své věci, doklady, auto... jediné, co jsem si zachránil, byl můj život.“

Scéna, jakkoli děsivá, se utápí ve spoustě podobných scén odehrávajících se po celé zemi. Ruské síly po celé Ukrajině znovu a znovu střílejí na prchající civilisty, zabíjejí a zraňují nespočetné množství

evakuovaných.

Dne 23. března Úřad vysokého komisaře OSN pro lidská práva oznámil, že od ruské invaze 24. února bylo zabito 977 civilistů a dalších 1 594 zraněno. UNHCR varoval, že skutečný počet je s největší pravděpodobností „podstatně vyšší“.

Ve stejný den jako přepadení ve Stojance-2 ruské síly ostřelovaly a minometně útočily na evakuované osoby, které se snažily překročit řeku Irpin o několik kilometrů dál, a zabily osm lidí.

Uvězněn v Irpinu

Syrcov, rodák z Doněcké oblasti, žil poslední dva roky v Irpinu, městě nedaleko Kyjeva.

Když válka začala 24. února časně ráno, ruské síly vyrazily směrem k hlavnímu městu a jeho odlehlým předměstím a zasáhly je raketami, vrtulníky a výsadkovými jednotkami. Město Hostomel na severozápadní hranici Kyjeva, kde leží důležité letiště, bylo jedním z prvních cílů Rusů. Záhy se zkáza rozšířila i do nedalekých měst Bucha a Irpin.

Syrcov byl uvězněn ve svém výškovém činžovním domě spolu se zbytkem jeho obyvatel a jeho přítelem, také jménem Oleksandr. Přítel byl na návštěvě z pracovních důvodů 23. února a rozhodl se přespat. To rozhodnutí zpečetilo jeho osud.

Když granáty a střely dopadaly na Irpin, obyvatelé celé budovy se ukryli v podzemní garáži, která byla v jednu chvíli plná, bylo tam na 200 lidí. I když tam dole byla velká zima, prvních pár dní nebylo tak hrozných. V budově byla elektřina a vybavení. Později byl přístup k inženýrským sítím přerušeno. Lidé zůstali ve tmě, bez plynu, bez mobilního připojení k internetu a s tenčícími se zásobami.

Lidé odcházeli každý den, ale mnozí se příliš báli jít a zůstávali tam. Nakonec si uvědomili, že už to dál nevydrží.

„Večer 5. března se na to všichni připravovali, protože věděli, že příštího rána odejdou, protože setrvání už bylo neudržitelné,“ řekl Syrcov. „Nebyla elektřina ani voda, náš areál byl mnohokrát ostřelován, situace byla kritická, docházelo jídlo. Byly tam malé děti.“

Zóna zabíjení

Kolona 20 aut se vydala na cestu 5. března v 7:30. Protože přímý most do Kyjeva byl shozen již dříve, museli absolvovat dlouhou cestu kolem, přes vesnice Stoyanka a Stoyanka-2. Prošli jsme ukrajinským kontrolním stanovištěm, kde vojáci po kontrole dokladů všech povolili, abychom mohli pokračovat.

„Nikdo z ukrajinských vojáků netušil, že tam na ně může čekat přepadení,“ řekl Syrcov.

Řídil jedno z aut, BMW, spolu s ním jel manželský pár. Jeho kamarád Oleksandr řídil Audi, na sedadle spolujezdce seděl Syrcovův bratranec Arťom Podkopajev a vzadu Podkopajevova manželka a čtyřletý syn.

Ráno bylo děsivé ticho, když vozidla pomalu objížděla zbytky ruského bojového vozidla na silnici a blížila se ke Stojance-2 a zastavila se na 200 metrů od ní. Všichni byli nervózní, aby pokračovali dál. Nakonec Syrcovův přítel vystoupil z auta a zeptal se, kdo pojede první.

Skupina váhala a několik lidí řeklo, že mají děti. Nakonec „můj přítel mávl rukou, nasedl do auta a jel první,“ řekl Syrcov.

Prvních pět vozidel s Oleksandrem v čele pomalu zrychlovalo na asi 15 kilometrů za hodinu a plazilo se kolem několika vysokých budov nalevo od silnice. Syrcov ve vozidle číslo šest je začal následovat.

Ranní ticho rozbilo dunění automatické palby.

Jedno z vozidel, na které se střílelo. Ručně psaný nápis nalepený na okně „Děti“ byl prostřelen. (The Kyiv Independent)

Nárazy vypadaly jako házení petard na a pod auta, řekl Syrcov. Nevěděl, kdo střílí. Odhadoval, že palba pravděpodobně pochází z jedné z budov nalevo. Při pozdějším prozkoumání však zasažená vozidla vykazovala také prohlubně na pravé straně. Syrcovovo auto bylo také zasaženo, ale ne tak silně jako prvních pět.

„Prvních pět vozů jelo dopředu a já jsem byl v šestém, dal jsem zpátečku,“ řekl. „Na tři sekundy jsem se odmlčel, přikrčil jsem se, na vlastní oči jsem viděl, jak se auta rozstřelují, a couval jsem asi 70 metrů.“ Narazil do jiného vozidla naloženého chlebem, které bylo namířeno do protisměru.

„Stalo se to tak rychle,“ řekl. „V tu chvíli byl můj strach velmi intenzivní, ale bylo tu jasné, že můj život může skončit tady. Nekřičel jsem, ani se nevyděsil, jen jsem dělal všechno automaticky, abych si zachránil život.“

Couvání ho zachránilo. Vozidla zbývajících evakuovaných se začala otáčet, aby zamířila zpět k Irpinu a unikla stříbě. Přestože Syrcov strávil více než týden bez mobilního připojení, jeho telefon zachytil signál v této zóně zabíjení. O patnáct sekund později mu zavolala Iryna Podkopajevová, manželka jeho bratrance Artoma, která byla ve vedoucím voze.

„Říká mi, že Arťom je zabit, Sasha je zabit, jsem v autě, co mám dělat?“ řekl Syrcov. „Volala mi z auta. Řekl jsem jí, aby vyšla ven a zamířila sem. Pokud je to váš osud, budete žít. Nebo něco takového.“

Uvnitř prvního vozu

Podkopajevová si na ten okamžik vzpomněla v telefonátu s listem The Kyiv Independent.

„Znělo to jako mnoho petard, něco jako „tuktuktuktuk“, když střelba začala,“ řekla. „A pak mi to připadalo, jako by to auto právě havarovalo – později jsem zjistila, že to byl granát explodující na straně řidiče. Pak došlo ke střelbě. Poslední věc, kterou si pamatuji, je, že kluci zvedli ruce, aby se vzdali.“

Její manžel na ni křičel, aby schovala dítě, které popadla a vší silou ho přimáčkla k tělu. Chlapec, vyděšený výbuchy, začal křičet a plakat.

Okno se rozbilo a úlomky skla jí poskakovaly po tváři a uchu. Pak střelba náhle ustala. Auto bylo plné kouře.

“ Otevřela jsem oči, abych viděla, co se děje. Řidič byl... bylo to děsivé.“

Řidič byl schoulený, na obličeji mu chyběl nos.

„Můj manžel ležel na zemi celý od krve. Byl v křeči.“

Iryna se snažila vzpomenout si, jak posunout sedadlo dopředu v malém kupé, než se jí podařilo popadnout kabelku s doklady a vyjít se synem ven. Zabalila ho do příkrývky a v šoku šla kupředu a vydala se opačným směrem než byl Irpin.

Brzy narazila na ruský kontrolní bod, kde jí a její dítě ruští vojáci vzali do nedaleké budovy a přinesli jim trochu vody.

„Zpočátku jsem si ani neuvědomila, že to byli oni, kdo střílel, ale pak jsem si to dala dohromady,“ řekla.

O dvacet minut později byla umístěna do náhodného auta s několika dalšími přeživšími – jedním mužem a jeho dvěma dětmi, jejichž maminka byla zabita při přestřelce – a byli posláni na cestu.

Nakonec narazila na nějaké Ukrajince, kteří jí a jejímu synovi pomohli dostat se do Kyjeva. Od té chvíle byla evakuována z oblasti.

Počet mrtvých

Syrcov ví o nejméně čtyřech lidech, kteří byli v konvoji zabiti, a o několika dalších, kteří byli při přestřelce zraněni.

On a cestující v zadních 15 autech se vrátili do garáže. Jediným dalším východiskem pro ně bylo nechat auta za sebou a přejít řeku Irpin pod zbořeným mostem přes dřevěná prkna a palety, které tam ukrajinské síly provizorně položily.

Ale tato cesta 6. března nepřicházela v úvahu. Protože se tudy snažilo dostat mnoho civilistů, přechod se dostal pod intenzivní ruskou minometnou palbu, evakuace byla pozastavena a zabilo to tam osm lidí.

Jedna střela zabila celou rodinu, včetně matky, dvou dětí a rodinného přítele ([člen baptistického sboru v Irpinu](#) - pozn. red.), podle několika novinářů na místě, kteří to viděli. Očití svědci řekli listu The Kyiv Independent, že palba na přechodu byla toho dne velmi silná.

Několik dobrovolníků, kteří působí v Irpinu, navázalo kontakt se Syrcovem poté, co viděli příběh jeho rodiny na Instagramu, a dobrovolně se přihlásili k evakuaci těl Oleksandra a Podkopajeva ze Stojanky-2.

Jejich těla, nalezená vedle zasaženého Audi, byla poslána do Dněpropetrovské oblasti, odkud pochází Syrcovův přítel Oleksandr. Pohřeb se konal 20. března.

„Je to tragédie. Byli tak mladí, že mohli žít dlouho,“ řekl Syrcov.

Stojanka-2 zůstává bitevním polem se vzácnými obdobími klidu uprostřed častých bojů a ostřelování, podle zdrojů The Kyiv Independent v oblasti.

[Igor Kosov](#)

[The Kyiv Independent](#)

Igor Kossov

Igor Kosov je investigativní reportér a redaktor listu The Kyiv Independent (Nezávislý Kijev). V minulosti se věnoval konfliktu na Blízkém východě, vyšetřoval korupci na Ukrajině a škody na životním prostředí způsobené člověkem v jihovýchodní Asii. Má magisterský titul v žurnalistice na CUNY Graduate School of Journalism a publikoval v Kyiv Post, USA Today, The Atlantic, Daily Beast a Foreign Policy.

-van-

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)